

Pacifisme i barbàrie policial

written by Santiago Vilanova | 3 d'octubre de 2017

La brutalitat del Cos Nacional de Policia i de la Guàrdia Civil durant la jornada de l'1-0 em porta a reflexionar sobre la qualitat de l'estratègia pacifista que es va portar a terme.

Organitzant un acte a l'Ateneu Barcelonès sobre la desobediència civil per commemorar el bicentenari del naixement del pacifista Henry David Thoreau (1817-1862), que va inspirar a Mahatma Gandhi (Francesc Macià va fer el pròleg d'una biografia de Roman Roland publicada el 1930), Luther King, Lanza del Vasto i Lluís Maria Xirinacs, vaig recollir algunes informacions sobre la legítima defensa i el pacifisme (*). Thoreau va basar gran part de la seva estratègia contra l'esclavatge i la injusta guerra dels Estats Units contra Mèxic en deixar de pagar els impostos. Gandhi, però, va ser més estrateg i metòdic en definir la no-violència fins a contemplar uns elements operatius indispensables; alguns dels quals no han aplicat els líders socials del Procés. L'únic diàleg amb les forces de seguretat i d'intentar aturar "lo previsible" el va manifestar en Jordi Sánchez, president de l'ANC, ex-dirigent de la Crida, en l'acte de cloenda de la campanya a les fonts de Montjuïc. Va dirigir-se en castellà als policies i guàrdies civils vinguts de diferents autonomies per aturar el referèndum i els digué que podien acabar també reprimint a familiars seus; fills i néts d'aquella immigració del segle XX que va contribuir al creixement econòmic de Catalunya. "Aneu i ocupeu pacíficament els col·legis electorals des d'aquesta mateixa nit" (del divendres 29), va dir finalment dirigint-se als assistents.

És que cap dirigent d'Òmnium o de l'ANC no podia intuir la brutalitat que podia caure sobre la pacífica població resistent? S'ha vist posteriorment que centenars d'activistes desconeixien com eren les càrregues de la policia franquista.

Les forces i cossos de seguretat, i en general totes les policies dels estats, no estan precisament integrades pel personal que reclamava Gandhi en el seu llibre *For Pacifists* (*Per als pacifistes*): "...les files de la policia han d'estar integrades pels creients en la no-violència. La gent, instintivament, els hi donarà tota l'ajuda i la cooperació mútua que fàcilment durà que els disturbis cada vegada vagin a menys..."

La crida a la mobilització popular per protegir les urnes considero que no va complir les instruccions bàsiques del mestre Gandhi: deu objectius, alguns dels quals no es varen aplicar, que haurem de reconsiderar pels dies d'agitació revolucionària i desobediència civil que ens esperen:

1) Analitzar la situació d'injustícia i denunciar-la justament, sense exagerar. *Complert amb escriu per l'ANC i Òmnium.*

2) Escollir un objectiu clar, precís i "possible" que es pugui assolir amb la lluita no-violenta, ni massa modest ni massa agosarat.

Incomplert. Impedir que la Policia i la Guàrdia Civil no s'emportés les urnes de cap col·legi electoral era un objectiu agosarat, per no dir "impossible", amb l'operatiu que es va acordar.

3) Crear una organització participativa i eficient adequada a l'objectiu que es vol assolir.

Complert àmpliament per les associacions pacifistes convocants.

4) Intentar una primera negociació per aconseguir l'objectiu.
Incomplert. Difícil per la crítica política i la desautorització del mateix Govern de la Generalitat que hagués comportat que els pacifistes parlessin amb les autoritats espanyoles.

5) En cas que no prosperi la negociació apel·lar a l'opinió pública nacional o internacional amb accions de sensibilització que aconseguixin el suport dels mitjans de comunicació.

Complert. La UE, però, intenta evitar el "cas Catalunya" pels efectes que pot tenir sobre altres nacions que també reivindiquen estat propi.

6) Enviar un ultimàtum abans de passar a l'acció directa, donar una darrera oportunitat i avisar de les accions previstes per aconseguir l'objectiu.

Incomplert. Cap sol·licitud d'entrevista de les associacions pacifistes, per exemple, amb el coronel de la Guàrdia Civil Diego Pérez de los Cobos, que va coordinar els tres cossos de policia, o amb el delegat del Govern Enric Millo a la vigília de l'1-0, exigint garanties de no-agressió.

7) Preparar-se per acceptar de forma no-violenta la repressió violenta que les accions poden suscitar.

Incomplert. Ningú que va anar als col·legis electorals estava preparat per la repressió que es va exercir.

8) Començar un procés d'acció directa no-violenta de no-cooperació o de desobediència civil.

Incomplert. La no-cooperació és un dels termes més durs de la lluita no-violenta, deia Xirinacs, i les entitats pacifistes s'han queixat als tribunals espanyols.

9) Iniciar, si cal, un programa constructiu alternatiu per intentar evitar o reparar la injustícia que es denuncia

oferint camins concrets sense esperar que l'adversari modifiqui la seva política.

Complert a mitges, ja que s'ha explicat molt poc el model d'Estat propi que reclama la societat civil i els continguts de la llei de transitorietat jurídica.

10) Negociació final –tot mantenint l'acció no violenta– fins a aconseguir l'objectiu d'aturar o reparar la injustícia que ha portat a iniciar l'estratègia no violenta.

Incomplert per estar supeditada a l'estratègia política del Govern de la Generalitat amb el Govern Rajoy.

El balanç final: 893 ferits i una humiliació al poble català que no mereixem. Ara bé, un pas decisiu per guanyar-nos el dret a tenir un Estat propi, com va dir el president Puigdemont la nit de l'1-0. Era inevitable i necessari, però, patir aquestes agressions per acabar de justificar la DUI? Què opinen les nostres entitats pacifistes dels fets de l'1-0? Caldria incorporar al Procés experts en tàctiques pacifistes més efectives i físicament menys arriscades per a la població?

L'estratègia pacifista va tenir molts punts positius, com hem vist, i altres que mereixen autocrítica i que caldrà rectificar en les properes mobilitzacions. El que ha succeït amb la policia espanyola ens ha de ser un avís sobre el model ètic de forces i cossos de seguretat que volem per al nostre Estat. Un model que, per la nostra tradició pacifista, s'hauria d'emmirallar en Gandhi. Mai més actuacions policials com aquestes ni durant els dies que ens resten de pertànyer a l'Estat espanyol ni durant la desitjada República catalana.

() Lluís Busquets i Grabulosa, el periodista i escriptor, biògraf de Lluís Maria Xirinacs, m'ha enviat unes frases del pròleg que va escriure Francesc Macià en la biografia "Mahatma Gandhi", publicada per la Políglota el 1930, quan L'Avi estava exiliat a Brussel·les pels fets de Prats de Molló: "L'ideal de Gandhi, l'apòstol més gran de la nostra època, triomfarà, si no avui, demà. No totes les batalles es*

guanyen en un dia. Les armes i la força no deturaran mai, un sol instant, l'hora d'un poble que té la ferma voluntat d'alliberar-se i està sempre disposat a fer tots els sacrificis que la llibertat sovint costa. (...) L'hora de l'Índia, doncs, sonarà aviat, com sonarà la de tots els pobles que sofreixen set de justícia i sàpiguen fer-se dignes de la llibertat".